

Писмена позиция по Еразъм+ проект „Образование по демокрация в семейството“ (FED)

Въведение

Съвременните демокрации се разглеждат в световен мащаб като застрашени (van/Wnuk-Lipiński, 2012, Merkel, 2015). В допълнение към фактора стрес от войната, това се отнася и за нарастващото влошаване на неравенствата, което може да отприщи огромен потенциал за разочарование в обществата (Butterwegge, 2018). Последствията от това развитие могат да се наблюдават в Европа. Има „изместване надясно“ в парламентите, голямо разнообразие от десни популистки движения набират силна инерция и се възползват от така наречената „епоха след истината“, тъй като техните „фалшиви новини“ попадат на плодородна почва.

Също толкова тревожни са текущите проучвания в изследването на нагласите, които предполагат, че античовешките и антидемократичните идеи се увеличават или се признават открито (Лайпцигско изследване на авторитаризма, 2018 г., Zick/Krause, 2016 г.). Как Европа може да се справи с тези предизвикателства? Изключителен аспект е образователната работа и в този контекст особено образованието по демокрация. ЕС подчертава задължението да се предават демократичните ценности на младите хора като бъдещето на Европа.

Консорциумът, ръководен от Сдружение „Заедно в Европа“, иска да допринесе за това с резултатите от този ЕРАЗЪМ+ проект FED (Образование по демокрация в семейството). Опитът, натрупан при обмена и развитието на този проект, доведе до следните импулси и позиции за нас:

1. Разширяване на образователните институции като демократични пространства за учене: Образователните институции трябва да се разглеждат като места, където се учи и изживява демокрацията. Обучението по демокрация трябва да бъде неразделна част от учебната програма, като дава възможност на учениците да се докоснат до демократичните принципи чрез вземане на решения с участие, дискусия и сътрудничество.
2. Насърчаване на критичното мислене и медийната грамотност: Младите граждани трябва да бъдат овластени да поставят критично под въпрос информацията и да разпознават дезинформацията. Интегрирането на медийната грамотност в учебната програма спомага за изграждането на информирано гражданство, способно да прозре манипулативната пропаганда.
3. Разнообразие и приобщаване: Демокрацията се основава на признаването и оценяването на многообразието. Обучението по демокрация трябва да има за цел да създаде предпоставки за осъзнаване на значението на многообразието, равенството и включването, за да се противодейства на дискриминацията и предразсъдъците.
4. Укрепване на образованието за демокрация. Семействата, както и младежките организации, инициативите на гражданското общество и организациите с нестопанска цел могат да помогнат за предаването на демокрацията и нейните ценности на младите граждани. С проект FED ние даваме принос за това.
5. За да се защитят ценностите на демокрацията срещу популизма и радикализма, са необходими критични граждани, които са демократично отговорни. В България напр., дори повече от 30 години след демократичната промяна, все още няма уроци по политика, те са интегрирани в други предмети. Това спешно трябва да се промени. В

Германия също бъдещите учители по политика препоръчват уроците по политика и история да започват възможно най-рано - ако е възможно от 5-та година нататък. Уроците по политика и история трябва да се оценяват повече. Те са основа за политическо знание и ангажираност към постигнатите демократични ценности.

- Прилагането на демократичните ценности включва и лична, икономическа и социална сигурност. Стана много ясно, че политиците трябва да предприемат конкретни контрамерки срещу „всяващите страх“ и други популистки лозунги. Гражданите трябва да бъдат активно включени – чрез различни формати на гражданско участие.
- Бежанската криза в Европа все още не е решена. Необходима е солидарност на Европа. Солидарността не е лесна, но в този труден въпрос тя е от голямо значение. В противен случай гражданите на Европа напълно ще загубят „вярата“ в Европа. Защото популистките партии в цяла Европа многократно повдигат тази тема, поставяйки пръст върху рана, на която всички европейски правителства трябва да отговорят.

Нашият консорциум:

MITEINANDER IN EUROPA E.V.
Координатор

УЧЕБНА РАБОТИЛНИЦА ЕВРОПА

Lernwerkstatt Europa
Партньор

Educommart
Партньор

AIFED
Партньор

Nyskolen
Партньор

Systeme in Bewegung e.V.
Партньор

